

LUDMILLA LACUEVA
Escriptora

EL GONG

Andorrans de món: Maria Aldosa

Avui en dia els andorrans viatgen per tot el món i alguns decideixen canviar el rumb de les seves vides a països forans, però al segle XIX aquesta no era una situació usual més enllà de França i d'Espanya. Avui parlarem de la Maria Aldosa, nascuda a Llorts el 21 de juliol del 1824, que va marxar cap Algèria. Filla de Nicolau Aldosa Babot i d'Antònia Perellada Gaspà, hauria pogut ser una andorrana que viu i mor al país, però el seu destí la va portar a terres llunyanes.

No dispoço encara d'informació de com va anar a parar a Algèria, però podríem imaginar que va marxar a França a servir, com feien moltes andorranes, i d'aquí va sorgir l'oportunitat de marxar, possiblement acompanyant una família el cap de la qual devia ser militar.

La jove andorrana vivia i treballava a Medea, ciutat situada a una vuitantena de quilòmetres al sud-oest d'Alger. Per mitjà de l'acta de casament del seu primer matrimoni, sabem que la Rosa Maria Ignasia Aldosa era una serventa que es va casar a Medea, el 25 de setembre del 1855 amb el francès Louis Oeshlschlaguer, nascut a Westhouse al Bas-Rhin, també servent en aquell moment a Algèria. D'aquesta unió va néixer una filla, la Marie Catherine, nascuda el 21 de novembre de 1859 al domicili patern a la Citadelle, establiment del campament militar al terme municipal de Medea. En aquesta ocasió es parla de Louis com a manobra i se'ns diu que té quaranta-un anys i la seva esposa trenta-cinc. Però la dissort va arribar aviat a la llar

del jove matrimoni i en Louis va morir el 1861.

Sortosament, la vida va donar una segona oportunitat a la Maria, que va tornar-se a maridar a Medea el 5 d'octubre del 1863 amb el francès Jean Celestin Ferrafiat, nascut a Grenoble i, de professió, militar a Algèria. De Ferrafiat en sabem que va ser condecorat amb la medalla militar, cavaller al primer regiment d'*espahis* colonials del tercer esquadró –tropes de cavalleria lleugera de l'exèrcit francès que vestien un uniforme d'estil morisc–, domiciliat a Medea, essent en aquell moment en caserna a la Smalah de Berrouaghia, territori militar de la subdivisió de Medea. S'explica que els pares de l'esposa són morts però que aquesta no pot aportar cap document de decés ni de l'adreça del domicili de la parella Aldosa Perellada. A l'acta de casament de les segones noces també se'ns diu que quan el primer marit va morir era *cantonnier*, és a dir, obrer que treballava en el manteniment de les carreteres. El matrimoni va tenir un fill, en Victor, nascut l'1 de desembre de 1864 i casat el 28 d'agost de 1886 amb Jeanne Merle. Per l'acta de casament sabem que Maria Aldosa encara és viva però és possible que a l'any següent ja no ho estigués atès que en Victor, que es presenta com a propietari a Berrouaghia, enviarà el 1887 una carta al veguer francès Charles Romeuper demanar un extracte de naixement de la seva mare.

I aquí finalitza, de moment, la història d'aquesta andorrana que va acabar els seus dies a Algèria.